

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»**

**ΟΔΗΓΟΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΠΜΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ
ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ**

ΑΘΗΝΑ, 2020

Περιεχόμενα

1. Γενική Περιγραφή	3
2. Διαδικασία επιλογής θέματος	3
3. Προετοιμασία του ερευνητικού πρωτοκόλλου	4
4. Επιμέρους βήματα έγκρισης θεμάτων	5
5. Επιβλέποντες και μέλη εξεταστικής επιτροπής	6
6. Κατάθεση και αξιολόγηση διπλωματικής	6
7. Η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας	8

1. Γενική Περιγραφή

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (Μ.Π.Σ) η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας ξεκινά στο Γ' εξάμηνο, και ολοκληρώνεται στο Δ' εξάμηνο του προγράμματος σπουδών, αποδίδοντας συνολικά 30 Πιστωτικές Μονάδες. Η διπλωματική εργασία είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς δίνει την δυνατότητα στον φοιτητή να σχεδιάσει, να εφαρμόσει και να δημοσιεύσει τα ευρήματα μιας πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας. Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο. Η ποιότητα των διπλωματικών εργασιών θα πρέπει να επιτρέπει τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων τους σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και παρουσίασή τους σε συνέδρια, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Για αυτό, **πριν την παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών θα πρέπει να έχει υποβληθεί επιστημονικό άρθρο σε έγκριτα ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά με τα αποτελέσματα της διπλωματικής εργασίας ή /και της στάθμισης εργαλείου μέτρησης του στρες.**

2. Διαδικασία επιλογής θέματος

Οι διπλωματικές εργασίες αποσκοπούν στην παραγωγή νέας γνώσης σε γνωστικά πεδία και αντικείμενα συναφή με το Μ.Π.Σ. και η ποιότητα τους τεκμηριώνεται με την υποβολή των αποτελεσμάτων τους προς δημοσίευση. Οι φοιτητές σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ μπορούν να διερευνήσουν πιθανά θέματα διπλωματικών εργασιών. Για την περαιτέρω βοήθεια και υποστήριξη των φοιτητών στην επιλογή θέματος, πραγματοποιούνται προγραμματισμένες συναντήσεις των φοιτητών με τους διδάσκοντες και μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ), στην διάρκεια των οποίων καλύπτονται και ζητήματα της σχετικής με την διπλωματική τους εργασία, πρακτικής άσκησης. Στα κριτήρια της επιλογής θέματος εντάσσονται α) η συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ, β) η πρωτοτυπία και η καινοτομία σε επίπεδο θέματος ή/και μεθοδολογίας γ) η παραγωγή νέας γνώσης ή και ο εμπλουτισμός της υπάρχουσας.

3. Προετοιμασία του ερευνητικού πρωτοκόλλου

Η **πρόταση- ερευνητικό πρωτόκολλο** θα αποτελείται από 7 το πολύ δακτυλογραφημένες σελίδες Α4 και θα πρέπει με εύληπτο και σύντομο τρόπο να περιγράφονται όλα τα ερευνητικά στάδια. Στην τελική του μορφή, όπως παραδίδεται για έγκριση από την ΣΕ, θα περιέχει τις παρακάτω ενότητες και πληροφορίες:

- **Σελίδα τίτλου**, με τον τίτλο της έρευνας, το όνομα του υποβάλλοντος φοιτητή, την ημερομηνία υποβολής και το όνομα του επιβλέποντος καθηγητή.
- **Εισαγωγή και επιμέρους ενότητες της βιβλιογραφικής ανασκόπησης**, στην οποία θα αποτυπώνονται οι βασικές έννοιες που πραγματεύεται η προτεινόμενη έρευνα, και το θεωρητικό υπόβαθρο αυτής, καθώς και τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα και γνώση επί του θέματος. Η βιβλιογραφία θα αποτυπώνεται κριτικά και από την βιβλιογραφική ανασκόπηση θα προκύπτει και η τεκμηρίωσή της ανάγκης διεξαγωγής της έρευνας, η οποία θα καλύψει συγκεκριμένα ερευνητικά κενά.
- **Σκοποί, στόχοι έρευνας** (πρωτογενείς ή/ και δευτερογενείς) και με ακρίβεια διατυπωμένες οι ερευνητικές υποθέσεις
- **Υλικό και μέθοδοι**. Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να αποτυπωθούν τα ακόλουθα:

-Σχεδιασμός έρευνας (τύπος μελέτης, τόπος και περιβάλλον διεξαγωγής)

-Δείγμα και διαδικασία συλλογής δεδομένων (περιγραφή του δείγματος, μέγεθος δείγματος, κριτήρια εισαγωγής και αποκλεισμού, μεθοδολογία δειγματοληψίας, περιγραφή ομάδων ελέγχου και παρέμβασης κτλ)

-Μέθοδοι συλλογής δεδομένων (περιγραφή των μετρήσεων και των εργαλείων μέτρησης που θα χρησιμοποιηθούν πχ ερωτηματολόγια, βιολογικοί δείκτες κτλ.)

-Διαδικασία ανάλυσης δεδομένων (γενική περιγραφή της στατιστικής ανάλυσης)

-Χρονοδιάγραμμα της μελέτης (κατά προτίμηση σε μορφή πίνακα)

-Περιορισμοί της μελέτης

-Ηθικά και δεοντολογικά ζητήματα. Η έρευνα θα πρέπει να διέπεται από όλους τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας.

-Αναμενόμενα αποτελέσματα- χρησιμότητα έρευνας

- **Παράρτημα πρωτοκόλλου**, στο οποίο περιλαμβάνονται υποδείγματα έγγραφης συναίνεσης συμμετεχόντων, ερωτηματολόγια κα.
- **Βιβλιογραφία**

4. Επιμέρους βήματα έγκρισης θεμάτων

Οι φοιτητές εφόσον καταλήξουν σε θέμα, **καλούνται να καταθέσουν αίτηση** (επισυνάπτεται υπόδειγμα στο Παράρτημα 1) προς την Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο προτεινόμενος επιβλέπων. **Την αίτηση συνοδεύει απαραίτητως το ερευνητικό τους πρωτόκολλο.** Και τα δύο έντυπα κατατίθενται στην Γραμματεία του ΠΜΣ και με ευθύνη της γραμματείας προωθούνται στην ΣΕ.

Η ΣΕ τελικώς είναι αυτή που εγκρίνει ή απορρίπτει το θέμα, και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της και την παρακολούθηση υλοποίησης της, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων καθηγητής της κάθε εργασίας. Το θέμα της διπλωματικής εργασίας, και η σύνθεση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, κατατίθενται ακολούθως από την ΣΕ για έγκριση από την Συνέλευση της Σχολής.

Πέραν της εγκρίσεως από την Συνέλευση της Σχολής, **οι φοιτητές σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή τους, έχουν την αποκλειστική ευθύνη, να καταθέσουν και να λάβουν έγκριση του ερευνητικού τους πρωτοκόλλου και από το Επιστημονικό Συμβούλιο ή από ανάλογες Επιτροπές Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας, του ιδρύματος, φορέα, οργανισμού, στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η μελέτη τους.** Για παράδειγμα, μελέτες που εκπονούνται σε Νοσοκομεία, θα πρέπει να λαμβάνουν έγκριση του πρωτοκόλλου τους από το Επιστημονικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου, ή αν η μελέτη εκπονείται στο πλαίσιο μιας σχολικής μονάδας, θα πρέπει να έχουν λάβει έγκριση από Παιδαγωγικό Ινστιτούτο κτλ. Καμία έρευνα δεν θα πρέπει να ξεκινά πριν λάβει σχετική έγκριση, ενώ η πρωτοκολλημένη απόφαση έγκρισης θα πρέπει να αποστέλλεται στην Γραμματεία. Ο φοιτητής θα πρέπει να ενημερώνεται για τα έγγραφα που απαιτεί η κάθε επιτροπή κατά περίπτωση να

συνοδεύουν την αίτηση του (π.χ. ερευνητικό πρωτόκολλο, έντυπο έγγραφης πληροφορημένης συγκατάθεσης, ερωτηματολόγια μελέτης κτλ.). Στο Παράρτημα 2. επισυνάπτεται ένα υπόδειγμα έγγραφης συγκατάθεσης.

5. Επιβλέποντες και μέλη εξεταστικής επιτροπής

Σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής στις 27/07/2020, η ανάθεση και η επίβλεψη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται σε όλες τις κατηγορίες των διδασκόντων ΠΜΣ. Αντιστοίχως, ως μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορούν να οριστούν όλοι οι διδάσκοντες του ΠΜΣ που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η τριμελής εξεταστική επιτροπή έχει ως ρόλο την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθώς και τον έλεγχο της εξέλιξης και της προόδου της εργασίας που έχουν αναλάβει. Εφόσον είναι απαραίτητο, μόνο ο επιβλέπων Καθηγητής δύναται να εισηγηθεί μερική τροποποίηση του θέματος στη ΣΕ και στη συνέχεια στην Συνέλευση της Σχολής, ενώ για να γίνει αντικατάσταση μέλους τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, θα πρέπει να προηγηθεί αίτημα, συνοδευόμενο από την παραίτηση του παλαιού μέλους και το αίτημα αυτό να κατατεθεί προς έγκριση από την ΣΕ στην Συνέλευση της Σχολής. Συνιστάται στους φοιτητές να έχουν τακτική επικοινωνία με τα μέλη, και να τους ενημερώνουν για την πρόοδό τους, αλλά και να τους δίνουν επαρκή χρόνο για τυχόν διορθώσεις και παρατηρήσεις.

6. Κατάθεση και αξιολόγηση διπλωματικής

Για να εγκριθεί η εργασία, ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής. Η διαδικασία είναι ανοιχτή και θα πρέπει να παρίστανται σε αυτή και οι φοιτητές του ΠΜΣ. Σε έκτακτες περιπτώσεις, όπου η φυσική παρουσία δεν επιτρέπεται, όπως οι συνθήκες της πανδημίας του COVID-19 οι παρουσιάσεις των διπλωματικών εργασιών δύναται να πραγματοποιηθούν με εξ' αποστάσεως μέσα, σύμφωνα πάντα με τις αποφάσεις και τις οδηγίες της Σχολής. Η διπλωματική εργασία κατατίθεται σε 4 αντίγραφα (1 για κάθε μέλος) και 1 στη γραμματεία του ΠΜΣ και συνοδεύεται από 2 τουλάχιστον αντίγραφα σε ηλεκτρονική μορφή. Ο χρόνος παρουσίασης ανακοινώνεται εγκαίρως στους φοιτητές και καθορίζεται από τη Συντονιστική

Επιτροπή. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της Σχολής. Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ» σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ. Το πρακτικό κρίσης της διπλωματικής εργασίας (επισυνάπτεται το σχετικό έγγραφο στο Παράρτημα 3) συνοδεύει πάντα το αντίγραφο της διπλωματικής εργασίας που κατατίθεται στην γραμματεία, ενώ το 2^ο αντίγραφο, χρησιμοποιείται για την διαδικασία ανάρτησης στην Πέργαμο. Οι οδηγίες για το ανέβασμα των εργασιών στην βάση της Πέργαμου, κοινοποιούνται στους φοιτητές επικαιροποιημένες, όπως λαμβάνονται από την Βιβλιοθήκη Επιστημών Υγείας (πληροφορίες για την ανάρτηση των εργασιών, μπορείτε να δείτε εδώ: <http://www.lib.uoa.gr/sylloges/psifiakes-sylloges/psifiaki-syllogi-ptychiakon-kai-diplomatikon-ergasion-didaktorikon-diatribon-gkriza-bibliografia.html0>).

Πίνακας 1. Συνοπτικός Πίνακας Βημάτων για υποβολή και ολοκλήρωση διπλωματικής εργασίας

Βήματα	Περιγραφή βημάτων
1	Προπαρασκευή για την αναζήτηση θέματος, συναντήσεις με διδάσκοντες και μέλη της ΣΕ, σχεδιασμός πρωτοκόλλου έρευνας.
2	Κατάθεση αίτησης με το θέμα επιλογής της διπλωματικής εργασίας και επιβλέποντος, συνοδευόμενη από το ερευνητικό πρωτόκολλο για έγκριση από την ΣΕ στην Γραμματεία.
3	Έγκριση του θέματος, του επιβλέποντος και της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής από την ΣΕ, και διαβίβαση της απόφασης για έγκριση από την Συνέλευση της Σχολής
4	Έγκριση με ευθύνη του φοιτητή και του επιβλέποντος καθηγητή, του ερευνητικού του πρωτοκόλλου (συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα έντυπα) από την αρμόδια επιτροπή ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας ή το επιστημονικό συμβούλιο του φορέα όπου πραγματοποιείται η συλλογή των δεδομένων της έρευνας.
5	Ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας με την έγκριση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και αίτημα για υποστήριξη της εργασίας.
6	Κατάθεση των απαραίτητων εγγράφων στην Γραμματεία:

	1. Πλήρες κείμενο διπλωματικής εργασίας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή 2. Παρουσίαση της εργασίας 3. Πρακτικό αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας 4. Απόφαση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας ή αντίστοιχης Επιτροπής, όπως Επιστημονικά Συμβούλια, Επιτροπές Έρευνας κτλ. που να καταδεικνύεται ότι έλαβε έγκριση το πρωτόκολλο της διπλωματικής 5. Το επιστημονικό άρθρο ή και άρθρα, αν προέκυψαν περισσότερα από ένα, και η απόδειξη της υποβολής του/τους προς δημοσίευση.
--	---

7. Η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή/και η αγγλική. Η συγγραφή θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση του λογισμικού MS Word for Windows σε κόλλες A4. Η γραμματοσειρά θα πρέπει να είναι Arial ή Times New Roman, μεγέθους 12, με διάστημα 1,5 και σύνταξη justified. Οι παράγραφοι θα πρέπει να δημιουργούνται με το πλήκτρο tab και όχι με space και να έχουν εσωτερικό διάστημα (indent) 0,5cm. Δεν θα πρέπει να υπάρχουν αποστάσεις μεταξύ των παραγράφων. Οι τίτλοι θα πρέπει να είναι γραμμένοι με μέγεθος γραμματοσειράς 14 και bold, οι υπότιτλοι με 12 και υπογραμμισμένοι. Συντμήσεις λέξεων ή φράσεων επιτρέπονται, αρκεί να αναφέρονται, σε παρένθεση, δίπλα στην πρώτη εμφάνιση των αντίστοιχων λέξεων ή φράσεων στο κείμενο. Η επεξήγηση αυτή των συντμήσεων στο κείμενο είναι υποχρεωτική, ακόμη και όταν η ίδια επεξήγηση έχει γίνει στην περίληψη. Αντίθετα, οι συμβολισμοί που έχουν προταθεί από διεθνείς οργανισμούς, δεν χρειάζονται επεξήγηση (π.χ. γράφεται "IgG" και όχι "ανοσοσφαιρίνη G", "C3" και όχι "τρίτος παράγοντας του συμπληρώματος"). Οι μονάδες των διαφόρων μεγεθών αναφέρονται με τους διεθνώς παραδεκτούς συμβολισμούς τους και όχι με τις ελληνικές ονομασίες τους ή συντμήσεις. Για παράδειγμα, γράφεται "min" και όχι "λεπτό". Συνιστάται, τέλος, η αποφυγή της χρήσης του πρώτου προσώπου των ρημάτων, οι μεγάλες δυσνόητες προτάσεις και η υπερβολική χρήση της παθητικής φωνής. Αναφορικά με την έκταση της εργασίας, το τελικό κυρίως κείμενο θα πρέπει να αποτελείται περίπου από 8.000 έως 20.000 λέξεις

μη συμπεριλαμβανομένων της περίληψης, βιβλιογραφίας, των πινάκων και των λεζάντων των εικόνων, των διαγραμμάτων και των πινάκων.

Το τελικό κείμενο προς παράδοση θα πρέπει να ακολουθεί τις παρακάτω οδηγίες:

Εξώφυλλο: Αποτελεί υποχρεωτικά την πρώτη σελίδα της εργασίας και περιλαμβάνει κατά σειρά, Ίδρυμα, τίτλο ΜΠΣ, τίτλο εργασίας (κατά προτίμηση όχι μεγαλύτερος από 15 λέξεις, ενώ δεν επιτρέπονται συντμήσεις λέξεων ή φράσεων στον τίτλο. Αντίθετα, επιτρέπεται η χρήση διεθνώς αποδεκτών συμβολισμών). Ονοματεπώνυμο συγγραφέα, τόπος, ημερομηνία.

Περίληψη: Οι εργασίες θα συνοδεύονται από περίληψη, στα ελληνικά και τα αγγλικά, εκτάσεως το λιγότερο 250 λέξεων και το περισσότερο 400 λέξεων. Οι περιλήψεις των ερευνητικών εργασιών χωρίζονται σε τέσσερις παραγράφους, καθεμιά από τις οποίες φέρει κατά σειρά την ακόλουθη επικεφαλίδα: ΣΚΟΠΟΣ, ΥΛΙΚΟ-ΜΕΘΟΔΟΣ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ. Συντμήσεις λέξεων ή φράσεων επιτρέπονται, αρκεί να αναφέρονται, σε παρένθεση, δίπλα στην πρώτη εμφάνιση των αντίστοιχων λέξεων ή φράσεων στην περίληψη. Μετά την περίληψη θα αναγράφονται **5-10 λέξεις-κλειδιά**. Οι λέξεις κλειδιά αντιπροσωπεύουν τον τρόπο που θέλουμε κάποιος άλλος ερευνητής να βρει το άρθρο, και οι οποίες αντιστοιχούν στους διεθνείς όρους λεξικογράφησης, που χρησιμοποιεί το Index Medicus. Για παράδειγμα, λέξεις κλειδιά σε μια ερευνητική εργασία που ασχολείται με το στρες των κακοποιημένων γυναικών είναι: στρες, κακοποίηση, βία, παρενόχληση, γυναίκες, Ελλάδα κ.λπ.

Πρόλογος: Ο πρόλογος δύναται και να μην συμπεριληφθεί, και είναι κατά βάση προαιρετικός. Αξιοποιείται κυρίως για να αποτυπώσει τα κίνητρα και τα εναύσματα που ώθησαν τον φοιτητή να επιλέξει το εν λόγω θέμα.

Ευχαριστίες: Στο πεδίο αυτό δίνεται η δυνατότητα να αποτυπωθούν οι ευχαριστίες, σε όσους συνέβαλαν σε κάθε στάδιο εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας του φοιτητή.

Περιεχόμενα: Αποτυπώνεται το σύνολο των περιεχομένων της εργασίας με αντίστοιχη σελιδοποίηση. Στα περιεχόμενα διακριτά μπορούν να αποτυπωθούν τα περιεχόμενα πινάκων, γραφημάτων, εικόνων, παραρτημάτων, όπως και οι πίνακες συντμήσεων. Στο τέλος της ενότητας δίνονται οδηγίες για το πώς θα πρέπει να αποτυπώνονται οι πίνακες, τα γραφήματα κτλ. μέσα στο κείμενο.

Εισαγωγή: Στην εισαγωγή με σύντομο και εύληπτο τρόπο γίνεται αναφορά στις ενότητες που καλύπτει η εργασία, όπως και τα βασικά εισαγωγικά βιβλιογραφικά δεδομένα, ενώ εδώ μπορεί να αποτυπωθεί και ο σκοπός της έρευνας.

Κυρίως κείμενο- Γενικό Μέρος: Σε αυτό το τμήμα καταγράφεται η βιβλιογραφική ανασκόπηση, γραμμένη διακριτά σε κεφάλαια και υπό-κεφάλαια, οργανωμένα κατά τρόπο τέτοιο που να αναδεικνύεται η πληρότητα, η επιστημονικότητα και η καλή οργάνωση της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Η γλώσσα θα πρέπει να είναι αυστηρά επιστημονική και να αναδεικνύονται όλες οι βασικές έννοιες, το θεωρητικό υπόβαθρο και η επίκαιρη γνώση πάνω στα ζητήματα που πραγματεύεται η μελέτη. Από την βιβλιογραφική ανασκόπηση θα πρέπει να προκύπτει και η ανάδειξη κενών ή αδυναμιών και της αναγκαιότητας να συλλεχθεί περισσότερη γνώση στο συγκεκριμένο θέμα.

Κυρίως κείμενο- Ειδικό Μέρος: Σε αυτό το τμήμα αποτυπώνονται το **υλικό και μέθοδος/-οι** μεταξύ των οποίων 1) οι στόχοι και οι ερευνητικές υποθέσεις. 2) η διαδικασία της μελέτης: Στο τμήμα αυτό θα πρέπει να καθοριστεί ο τύπος, ο χρόνος ή χρονική περίοδος και ο τόπος της μελέτης. 3) Τα άτομα ή ασθενείς της μελέτης: Στο τμήμα αυτό θα πρέπει να καθοριστούν τα χαρακτηριστικά των ατόμων που εισάγονται στη μελέτη. Θα πρέπει επίσης να διατυπώνονται σαφώς τα κριτήρια εισαγωγής ή αποκλεισμού των ατόμων. 4) Οι μετρήσεις: Στο τμήμα αυτό αναλύονται ξεχωριστά σε κάθε παράγραφο οι μετρήσεις που έγιναν δηλ. τι εργαλεία χρησιμοποιήθηκαν, περιγραφή των εργαλείων και πώς έγινε η συλλογή των στοιχείων χρονικά (π.χ. πριν και μετά από 2 μήνες). 5) Στατιστική επεξεργασία: Στο τμήμα αυτό αναφέρονται οι τύποι των στατιστικών διαδικασιών που έγιναν για την ανάλυση των δεδομένων καθώς και το στατιστικό πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε (π.χ. SPSS v25.0).

Ακολουθεί το τμήμα **των αποτελεσμάτων** που περιλαμβάνει τα βασικά αποτελέσματα της έρευνας χωρίς να διατυπώνονται ερμηνείες ή γενικότερα συμπεράσματα. Κατά κανόνα αρχίζει με ένα υποκεφάλαιο στο οποίο θα πρέπει να αναφερθούν πόσα άτομα εκτιμήθηκαν για την πιθανή εισαγωγή στη μελέτη, πόσα από αυτά αποκλείστηκαν ή αρνήθηκαν να συμμετάσχουν (και τους λόγους άρνησης), πόσα τελικά εισήλθαν στη μελέτη και σε πόσα τελικά έγιναν οι στατιστικές αναλύσεις. Τα άτομα που αναλύθηκαν συχνά δεν είναι τα ίδια με

αυτά που εισήλθαν αρχικά στη μελέτη γιατί κάποια άτομα εξαφανίζονται, ή εγκαταλείπουν ή αποκλείονται για άλλους λόγους. Σε κάθε περίπτωση, όλες αυτές οι περιπτώσεις θα πρέπει να αναφερθούν με τον αντίστοιχο αριθμό ατόμων που τις συνοδεύει. Επίσης, στο ίδιο υποκεφάλαιο, παρουσιάζονται τα κυριότερα κοινωνικό-δημογραφικά στοιχεία των ατόμων που αναλύθηκαν π.χ. φύλο, ηλικία, επαγγελματική κατάσταση, οικογενειακή κατάσταση κ.α. Σε περίπτωση που στην έρευνα υπάρχουν δύο ομάδες ατόμων π.χ. παρέμβασης και μάρτυρες, οι αντίστοιχες αναλύσεις περιγραφικής επιδημιολογίας θα πρέπει να γίνουν ξεχωριστά σε κάθε ομάδα και να ελεγχθούν κατά προτίμηση επαγωγικά οι τυχόν διαφορές στη σύστασή τους. Τα επόμενα υποκεφάλαια των αποτελεσμάτων αντιστοιχούν στον αριθμό των συγκρίσεων ή αναλύσεων που έγιναν, παραθέτοντας τα ποσοτικά δεδομένα που προέκυψαν. Τέλος, το κεφάλαιο των αποτελεσμάτων κατά κανόνα συνοδεύεται από πίνακες και διαγράμματα των αναλύσεων που βοηθούν στην καλύτερη «ανάγνωση» των συγκρίσεων.

Το επόμενο τμήμα της **συζήτησης** αποτελεί ουσιαστικά το κομμάτι εκείνο που περιέχει τις ερμηνείες των αποτελεσμάτων. Στο τμήμα αυτό θα πρέπει να αναφερθούν κατά σειρά, συχνά σε ξεχωριστές παραγράφους, τα παρακάτω: 1) Τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας, 2) *Η σύγκριση των συμπερασμάτων με άλλα ήδη δημοσιευμένα και η ερμηνεία των τυχόν διαφορών*, 3) *Οι αδυναμίες-περιορισμοί της συγκεκριμένης έρευνας και* 4) *Μελλοντικές κατευθυντήριες ερευνητικές προτάσεις με κάποια γενικά σχόλια ανάλογα με το θέμα της εργασίας.*

Βιβλιογραφία: Η αναγραφή/παράθεση της βιβλιογραφίας στο κείμενο θα πρέπει να ακολουθεί το σύστημα Vancouver σύμφωνα με το οποίο οι παραπομπές επισημαίνονται με τη σειρά που εμφανίζονται στο άρθρο με έναν αριθμό σε παρένθεση στο τέλος μιας πρότασης. Στο τμήμα της βιβλιογραφίας στο τέλος του τελικού κειμένου οι βιβλιογραφικές αναφορές θα πρέπει να έχουν την παρακάτω ακριβώς μορφή, σύμφωνα με τα παραδείγματα (προσέξτε τα κενά και τα σημεία στίξης):

Εάν πρόκειται για βιβλίο:

Lambrou Christina, Tsakos Ioannis (2007). *Health promotion*. Naupliotis Publications, Athens.

Εάν πρόκειται για άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό

Lambrou C., Tsakos I. (2007). Health promotion. *International Journal of Public Health* **20** (8): 156-160.

Εάν πρόκειται για άρθρο από το διαδίκτυο

World Health Organisation (2007). *New health promotion*. Διαθέσιμο στο: www.who.int/healthpromotion.html. Τελευταία ημερομηνία πρόσβασης 09.10.07 (Δεν πρέπει να παραβλέπει κανείς ότι μετά τον τίτλο, μπορεί να μπει οποιαδήποτε άλλη διαθέσιμη πληροφορία υπάρχει για τον τύπο του εγγράφου αυτού).

Για παράδειγμα: World Health Organisation (2007). *New health promotion*. Fast Sheet, 23. Διαθέσιμο στο: www.who.int/healthpromotion.html. Τελευταία ημερομηνία πρόσβασης 09.10.07.

Εάν πρόκειται για το κεφάλαιο ενός βιβλίου, του οποίου ο συγγραφέας δεν έχει την επιμέλεια της έκδοσης.

Kotsios Georgios (2007). *New health promotion*. In Lambrou Christina, Tsakos Ioannis (eds), *Health promotion*. Naupliotis Publications Athens.

Εάν πρόκειται για διπλωματική εργασία ή διατριβή:

Κότσιος, Γ. (2007). Αξιολόγηση προγραμμάτων στην οικογένεια. Διπλωματική εργασία ή διατριβή, Σχολή Επιστημών Υγείας, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (αρ. πρωτ. 000).

Αποφεύγουμε να χρησιμοποιούμε ως βιβλιογραφικές αναφορές ανακοινώσεις σε συνέδρια ή άρθρα από το διαδίκτυο ή μη επιστημονικά περιοδικά (εκτός από εκείνα κυβερνητικών αναφορών π.χ. WHO, CDC, statistics.gr κλπ.).

Σημειώνεται ότι υπάρχουν ειδικά προγράμματα που κάνουν την εργασία της συμπλήρωσης της βιβλιογραφίας μέσα στο κείμενο και στο τέλος, τα οποία αυτόματα αλλάζουν τη μορφή ανάλογα με τις προτιμήσεις του χρήστη. Αυτό που χρησιμοποιείται ευρέως και συστήνεται είναι το ENDNOTE.

Παράρτημα: Στα παραρτήματα (μπορεί να είναι ένα ή περισσότερα), εντάσσεται το υλικό που δεν χρειάζεται να τοποθετηθεί μέσα στο κυρίως κείμενο της εργασίας, είτε γιατί είναι δευτερεύουσας σημασίας είτε λόγω της μεγάλης έκτασης του. Συνήθως περιλαμβάνονται στα παραρτήματα τα ερωτηματολόγια της μελέτης, μεγάλοι πίνακες, φόρμες συγκατάθεσης κα. Στα

περιεχόμενα γίνεται αναφορά στο τι περιλαμβάνει το παράρτημα, αλλά γράφουμε απλώς τη λέξη Παράρτημα 1 ή Παράρτημα Α, κλπ.

Σημείωση σχετικά με τους πίνακες-εικόνες-διαγράμματα: Όλα τα γραφήματα θα πρέπει να αυτό-επεξηγούνται, δηλαδή να μη χρειάζεται κάποιος να ανατρέξει στο κείμενο για να καταλάβει τι δείχνουν. Κάθε γράφημα θα πρέπει να συνοδεύεται επίσης από μια λεζάντα. Η αρίθμηση τους στα γραφήματα και στο κείμενο θα πρέπει να γίνει για κάθε είδος γραφήματος ξεχωριστά και με τη σειρά που εμφανίζεται στο κείμενο π.χ. Πίνακας 1 είναι ο πρώτος πίνακας που εμφανίζεται στο κείμενο, Εικόνα 1 η πρώτη εικόνα που εμφανίζεται στο κείμενο και Διάγραμμα 1 το πρώτο διάγραμμα που εμφανίζεται στο κείμενο. Τονίζεται ότι ο αριθμός των γραφημάτων θα πρέπει να περιοριστεί στα απολύτως απαραίτητα π.χ. πίνακας κοινωνικό-δημογραφικών παραγόντων, πίνακες ή διαγράμματα βασικών συγκρίσεων. Επισημαίνεται η δυνατότητα συγχώνευσης πολλαπλών συγκρίσεων σε έναν πίνακα όπου θα φαίνονται μόνο τα απολύτως απαραίτητα ποσοτικά μεγέθη που προκύπτουν π.χ. OR, 95%CI, p value.

Προτεινόμενα site

Συγγραφή ερευνητικού άρθρου

<http://www.cochrane.org/information-researchers-and-authors#create>

<http://intqhc.oxfordjournals.org/content/16/3/191.full>

<http://www.columbia.edu/cu/biology/ug/research/paper.html>

<http://www.aresearchguide.com/1steps.html>

Για το πρόγραμμα Endnote

<http://www.endnote.com/>

Επιτροπή Βιοηθικής και Δεοντολογίας Ιατρικής Σχολής

https://deanshs.uoa.gr/epitropi_bioithikis_kai_deontologias_iatrikis_scholis/

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑ**

Ορισμός Θέματος Μεταπτυχιακής Εργασίας

Ο/Η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια.....του
Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Επιστήμη του Στρες και Προαγωγή
της Υγείας» σας καταθέτω προς έγκριση το κάτωθι θέμα προκειμένου για την
εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας:.....
.....
.....
με επιβλέποντα τον/την.....

Ο/Η Αιτών/ουσα.....

Ημερομηνία:

Απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής για ορισμό Εξεταστικής Επιτροπής

Η Σ.Ε. στη συνεδρίασή της για την κρίση της παραπάνω
Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζει ως Τριμελή Επιτροπή την εξής:
Επιβλέπων Καθηγητής.....,
Μέλος
Μέλος.....

Αθήνα

Για τη Συντονιστική Επιτροπή

Η Διευθύντρια του ΠΜΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»**

(Ονοματεπώνυμο φοιτητή
τηλ. επικοινωνίας
mail)

Έντυπο Ενημερωμένης Συγκατάθεσης

Σας καλούμε να συμμετέχετε σε έρευνα που διεξάγεται από τον/την (ονοματεπώνυμο ,φοιτητή/τρια)..... του ΠΜΣ «Επιστήμη του Στρες και Προαγωγή της Υγείας», της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, του ΕΚΠΑ. Ο τίτλος της έρευνας είναι.....

Η συμμετοχή σας είναι εθελοντική, και προϋποθέτει ότι έχετε συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας σας (ή κατά περίπτωση υπογράφει την συναίνεση ο νόμιμος κηδεμόνας του παιδιού που θα περιληφθεί στην μελέτη)

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι:

.....
.....
.....
.....

Διαδικασίες της έρευνας:

Η συμμετοχή σας στην εν λόγω έρευνα περιλαμβάνει

.....
.....
.....
.....

Συμμετοχή και απόσυρση

Η συμμετοχή σας στην εν λόγω μελέτη είναι εθελοντική και έχετε το δικαίωμα να μην συμμετάσχετε καθόλου ή να αποχωρήσετε από αυτήν σε οποιαδήποτε

χρονική στιγμή εσείς αποφασίσετε χωρίς ουδεμία συνέπεια για εσάς ή το παιδί σας και χωρίς καμία αρνητική επίδραση στη συνέχιση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε εσάς ή το παιδί σας που συμμετείχε στη μελέτη.

Ενδεχόμενοι κίνδυνοι και ενοχλήσεις

Αν δεν υπάρχουν, τότε μπορούμε να γράψουμε ότι δεν υπάρχουν προβλέψιμοι κίνδυνοι που να προκύπτουν από τη συμμετοχή σας/του παιδιού σας στην παρούσα έρευνα. Στην περίπτωση που νοιώσετε οποιαδήποτε ενόχληση ή δυσφορία από την συμμετοχή σας μπορείτε να διακόψετε ή να μην απαντήσετε σε κάποιο ερώτημα.

Αποζημίωση για τη συμμετοχή

Δεν προβλέπεται οποιοδήποτε οικονομικό όφελος από τη συμμετοχή σας στην παρούσα έρευνα.

Εμπιστευτικότητα και απόρρητο

Κάθε πληροφορία που θα συλλεχθεί στο πλαίσιο της εν λόγω έρευνας και η οποία θα μπορούσε εν δυνάμει να σας ταυτοποιήσει, είναι απόρρητη και δεν αποκαλύπτεται σε τρίτους. Στην περίπτωση δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της έρευνας ή παρουσίασης αυτών σε επιστημονικά συνέδρια, καμία πληροφορία προσωπικών δεδομένων ή πληροφορίες ταυτοποίησης δεν κοινοποιείται.

Τερματισμός συμμετοχής

Ο υπεύθυνος ερευνητής της εν λόγω έρευνας διατηρεί το δικαίωμα να τερματίσει τη συμμετοχή σας σε οιονδήποτε χρόνο.

Για οποιοδήποτε ερώτημα ή τυχόν ανησυχία σχετικά με την έρευνα, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε μαζί μας.

Διάβασα τα παραπάνω και αποδέχομαι τη συμμετοχή μου/του παιδιού μου στην έρευνα.

Υπογραφή συμμετέχοντα ή νόμιμου κηδεμόνα

Ημερομηνία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»**

Βεβαίωση/Πρακτικό αξιολόγησης

Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή για την αξιολόγηση και εξέταση του/της
υποψήφιου/ας κ., συνεδρίασε σήμερα ... /... /....
Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Διπλωματική Εργασία του/της κ.....
.....με τίτλο..... σε
επίπεδο περιεχομένου είναι (άριστη/ πολύ
καλή/καλή/ικανοποιητική/μη ικανοποιητική) και οι απαντήσεις στα
ερωτήματα που ετέθησαν στην παρουσίαση υπήρξαν.....
(άριστες/πολύ καλές/καλές/ικανοποιητικές/ μη ικανοποιητικές).
Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα προτείνει την απονομή του
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master's) με βαθμό
στον/στην κ. για την ποιότητα του έργου του.
Τα Μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής

☐ (Επιβλέπων)

(Υπογραφή)

☐

(Υπογραφή)

☐

(Υπογραφή)